

APEL PUBLIC

Organizațiile societății civile, Consiliul pentru Egalitate și Consiliul de Presă solicită concurenților electorali și susținătorilor acestora să nu utilizeze discursul de ură, iar instituțiile media să prevină răspândirea acestui tip de discurs

În contextul campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020, organizațiile societății civile, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și Consiliul de Presă atrag atenția asupra faptului că discursul de ură și instigare la discriminare în spațiul public și în mass-media din Republica Moldova este tot mai des utilizat și crește în intensitate în campaniile electorale.

Conform datelor Promo-LEX, în ultimii doi ani, numărul de cazuri de discurs de ură s-a dublat (de la 2 la 4,2 cazuri pe zi), acest tip de discurs manifestându-se preponderent în context politic (47,5% din numărul total de cazuri). În același timp, monitorizarea discursului de ură de către Asociația Promo-LEX în contextul [alegerilor locale noi din Chișinău](#), din 20 mai 2018, [alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019](#) și [alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019](#), confirmă creșterea dinamicii discursului de ură în perioadele preelectorale și electorale, și descreșterea acesteia după încheierea alegerilor.

Datele monitorizării arată că, candidații și simpatizanții acestora, dar și politicienii sunt atât autori ai discursului de ură, cât și victime. De cele mai multe ori, discursul de ură împotriva acestui grup este utilizat și răspândit de alți politicieni, creându-se astfel un cerc vicios. În același timp, prin statutul lor, politicienii care utilizează discursul de ură determină înrădăcinarea prejudecăților, dezvoltarea unor atitudini negative în societate și chiar apariția unor forme de violență față de alte grupuri sociale.

Pe de altă parte, mass-media rămâne a fi cea mai importantă sursă de răspândire a intoleranței în spațiul public. De exemplu, doar în perioada [august – noiembrie 2019](#), cele 516 cazuri de discurs de ură identificate de Promo-LEX au înregistrat 6 288 058 de vizualizări în spațiul online, ceea ce reprezintă 51 541 de vizualizări pe zi.

De asemenea, unele instituții media și jurnaliștii fac uz de discurs de ură și instigă la discriminare, inclusiv prin promovarea prejudecăților față de politicieni, femei, persoane LGBTI, persoane cu dizabilități etc.

În acest sens, în contextul campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020, semnatarii apelului recomandă politicienilor, concurenților electorali și simpatizanților acestora, precum și instituțiilor media și jurnaliștilor să se abțină de la utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare și să contribuie la promovarea unui discurs public echilibrat.

Astfel, semnatarii apelului îndeamnă:

1. Candidații și simpatizanții acestora, precum și politicienii:

- a) Să respecte demnitatea tuturor persoanelor indiferent de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, religie sau convingeri, gen, vârstă, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, limbă vorbită, apartenență politică sau orice alt criteriu protejat;
- b) Să utilizeze un limbaj respectuos în raport cu contracandidații și oponenții lor politici;

- c) Să promoveze discursul public curat în activitatea politică și, în special, în campania electorală;
- d) Să nu admită utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare împotriva diferitelor grupuri sociale;
- e) Să nu folosească în materialele campaniei electorale imagini sexiste, instigatoare la ură și discriminare;
- f) Să nu exprime, susțină sau promoveze idei sau teorii privind superioritatea unui grup de persoane pe baza rasei, originii etnice, religiei, genului, vârstei, orientării sexuale, identității de gen, dizabilității, altor caracteristici personale protejate sau o asociere a acestora.

2. Instituțiile media:

- a) Să nu multiplice discursul de ură și instigare la discriminare în campania electorală, dar și în afara acesteia, prin utilizarea stereotipurilor și prejudecăților față de diverse grupuri sociale sau fără dezaprobarea clară a unui astfel de comportament;
- b) Să modereze comentariile de ură și instigare la discriminare apărute pe paginile lor din rețelele de socializare sau la subsolul articolelor de pe paginile lor web;
- c) Să reflecte în mod responsabil, cu explicații cuvenite și cu reflecții critice subiectele sensibile care vizează un anumit grup, pentru a evita stigmatizarea acestora.

3. Jurnaliștii:

- a) Să informeze publicul despre campania electorală și să promoveze un limbaj respectuos și echilibrat fără utilizarea imaginilor sexiste și denigratoare sau utilizarea titlurilor care accentuează elementele de discriminare, atac, denigrare, agresivitate, ură sau violență;
- b) Să informeze echidistant și obiectiv fără prezentarea unor grupuri sociale doar în contexte negative;
- c) Să intervină și să dezaprobe mesajele de ură și/sau instigare la discriminare spuse de către invitați în cadrul emisiunilor TV, Radio, online etc.;
- d) Să raporteze cazurile de discurs de ură la Consiliul Audiovizualului;
- e) Să depună plângeri la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității atunci când sunt victime ale discursului de ură și/sau instigare la discriminare.

Organizații și autorități semnatare:

1. Asociația Promo-LEX
2. Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității
3. Consiliul de Presă din Republica Moldova
4. Centrul de Resurse Juridice din Moldova
5. Platforma pentru Egalitate de Gen
6. Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare
7. Asociația Obștească „Gender Centru”
8. Asociația „Femeia pentru o societate contemporană”
9. Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”
10. Militanta Alina Cebotari
11. Institutul de dezvoltare a conflictelor „INRECO”
12. Experta gender Galina Precup
13. Asociația Obștească „Clubul Politic al Femeilor 50/50”
14. Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
15. Asociația Obștească „Pro-Cimișlia”
16. Asociația Obștească „Midava”

17. Asociația Obștească „Onoarea și Drepturile Femeii Contemporane”
18. Comunitatea WatchDog.MD
19. Keystone International Moldova
20. Asociația pentru Politica Externă (APE)
21. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
22. Asociația Presei Independente (API)
23. Asociația Obștească BIOS
24. Asociația pentru Valorificarea Deșeurilor (AVD)
25. Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF)
26. Institutul de Dezvoltare Urbană
27. Business Professional Women
28. Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”
29. Local Democracy Agency Moldova (LDA)
30. Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
31. Alianța INFONET
32. Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)
33. Pro Cooperare Regională
34. Transparency International Moldova
35. Rețeaua Națională LEADER
36. Asociația Internațională a Păstrătorilor Râului Eco-TIRAS
37. Asociația ECOTOX
38. Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP
39. Institutul European de Studii Politice din Moldova
40. Asociația Eco-Răzeni
41. Institutum Virtutes Civiles
42. Asociația „Femeia și copilul- Protecție și sprijin”
43. Asociația pentru Democrație Participativă ”ADEPT”
44. Institutul de Politici Publice (IPP)
45. Mișcarea Ecologistă din Moldova
46. Institutul de Instruire în Dezvoltare „MilleniuM”
47. Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltarea Durabilă
48. Fundația Soros-Moldova
49. Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități
50. Asociația „Eco-Sor”
51. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
52. INVENTO
53. Asociația Obștească „Caroma-Nord”
54. Centrul de Politici și Reforme (CPR)
55. Asociația Eco Contact
56. Uniunea organizațiilor invalizilor din Moldova (UOI RM)
57. Asociația pentru Reabilitarea Invalizilor din RM (ARIM)
58. REC Moldova